

**ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО
З ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ТА
ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ УКРАЇНИ**
(Держенергоефективності)

prov. Музейний, 12, м. Київ, 01001
тел.: (044) 590-59-60, 590-59-74
факс: (044) 590-59-61, 590-59-75
web:<http://www.saeec.gov.ua>
код ЄДРПОУ 37536010

№
на № від

**Державна регуляторна служба
України**

Відповідно до Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» Держенергоефективності надає на погодження проект наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України «Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок».

Прийняття вищезазначеного наказу передбачено підпунктом 10 пункту 9 Плану заходів щодо реалізації Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19.08.2015 № 844-р, а також пунктом 704 Плану заходів із виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 25.10.2017 № 1106.

Додаток:

1. Проект наказу Мінекоенерго «Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок» на 41 арк. в 1 прим.
2. Пояснювальна записка до проекту акта на 6 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу до проекту акта на 14 арк. в 1 прим.
4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.

Т.в.о. Голови

О. Товстенко

Махмурев-Дшилук А.А.
292 80 98

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок

Відповідно до частини другої статті 8 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1057 «Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади та Служба безпеки України здійснюють функції технічного регулювання», Положення про Міністерство енергетики та захисту довкілля України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 січня 2015 року № 32 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 18 вересня 2019 р. №847),

наказу:

1. Затвердити Технічний регламент енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, що додається.
2. Установити, що твердопаливні котли, комплекти з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, які введені в обіг до набрання чинності цим наказом і не відповідають усім чи окремим вимогам Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, затвердженого цим наказом, можуть бути надані на ринку протягом шести місяців з дня набрання чинності цим наказом.
3. Директорату з питань формування енерго- та ресурсоекспективної політики у встановленому законодавством порядку забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.
4. Цей наказ набирає чинності через шість місяців з дня його офіційного опублікування.
5. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

В. о. Міністра

Ольга БУСЛАВЕЦЬ
МИНЕКОЕНЕРГО
№null від Invalid date
БУСЛАВЕЦЬ Ольга (В.о. МІНІСТРА
ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ)
28.04.2020 14:02

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства енергетики та
захисту довкілля України

року № _____

ТЕХНІЧНИЙ РЕГЛАМЕНТ

енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок

I. Загальні положення

1. Технічний регламент енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок (далі – Технічний регламент) визначає основні вимоги до енергетичного маркування твердопаливних котлів з номінальною тепловою потужністю ≤ 70 кВт та комплектів з твердопаливного котла ≤ 70 кВт, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, а також надання споживачам додаткової інформації стосовно цих енергоспоживчих продуктів.

Технічний регламент розроблено на основі Делегованого регламенту Комісії (ЄС) № 1187/2015 від 27 квітня 2015 року, що доповнює Директиву 2010/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок.

2. Дія цього Технічного регламенту не поширюється на:
- котли, які виробляють тепло лише з метою забезпечення гарячою водою для санітарно-гігієнічних, побутових та господарських потреб;
  - котли для нагрівання та розподілення газоподібних теплоносіїв, таких як пари чи повітря;

когенераційні твердопаливні котли з максимальною електричною потужністю 50 кВт і більше;

котли на недеревній біомасі.

3. У цьому Технічному регламенті терміни вживаються у таких значеннях:

бак-акумулятор – резервуар для зберігання гарячої води з метою обігріву приміщення та/або нагрівання води, який може включати в себе будь-які додаткові компоненти, не обладнаний теплогенератором, за винятком одного або декількох нагрівачів занурювального типу;

біомаса – придатні для біологічного розкладання частки продукції, відходів і залишків біологічного походження в сільському господарстві (у тому числі рослинних і тваринних речовин), лісовому господарстві та суміжних галузях, включаючи рибальство та аквакультуру, а також придатна для біологічного розкладання частка промислових та побутових відходів;

викопне паливо – паливо, відмінне від біомаси, у тому числі антрацит, буре вугілля, коксівне вугілля, кам'яне вугілля, а також, для цілей цього Технічного регламенту, торф;

деревна біомаса – біомаса, отримана з дерев, кущів і чагарників, у тому числі дрова, тріска, пресована деревина у формі гранул, пресована деревина у формі брикетів і тирсу;

додатковий нагрівач – додатковий котел або тепловий насос, на який поширюється сфера застосування Технічного регламенту енергетичного маркування обігрівачів приміщень, комбінованих обігрівачів, комплектів з обігрівача приміщень, регулятора температури і сонячної установки та комплектів з комбінованого обігрівача, регулятора температури і сонячної установки, затвердженого наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від

____ року № ____ зареєстрованим в Мін'юсті від ____ року за № ____, або додатковий твердопаливний котел, який виробляє додаткове тепло, коли потреба у теплі перевищує номінальну теплову потужність основного твердопаливного котла;

інше допустиме паливо – тверде паливо, відмінне від рекомендованого палива, яке можна використовувати у твердопаливному котлі відповідно до

інструкцій постачальника і яке включає будь-який вид палива, зазначений в інструкції з експлуатації для монтажників і кінцевих споживачів, на веб - сайтах постачальників з вільним доступом, у технічних рекламних матеріалах та рекламних оголошеннях;

когенераційний твердопаливний котел – твердопаливний котел, здатний одночасно виробляти тепло та електроенергію;

комбінований котел – твердопаливний котел, який також призначений для забезпечення тепла для постачання гарячої води та санітарних потреб при заданій температурі, об'ємах та подачі в певні проміжки часу, і який під'єднаний до зовнішнього джерела питної води або води для санітарних потреб;

комплект з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок – комплект, що пропонується кінцевому споживачу, складається з твердопаливного котла, один або кілька додаткових нагрівачів, одного або кількох регуляторів температури та/або одного або кількох одиниць сонячних установок;

котел на біомасі – твердопаливний котел, в якому використовується біомасу як рекомендоване паливо;

котел на недеревній біомасі – котел на біомасі, який використовує недеревну біомасу як рекомендоване паливо або для якого деревна біомаса, викопне паливо або суміш біомаси і викопного палива не зазначено як інші допустимі види палива;

недеревна біомаса – біомаса, відмінна від деревної біомаси, у тому числі солома, міскантус, очерет, кісточки, зерна, кісточки оливок, оливкова макуха та горіхова шкаралупа;

номінальна теплова потужність P_r – заявлена теплова потужність твердопаливного котла під час забезпечення обігріву закритих приміщень з використанням рекомендованого палива, виражена у кВт;

резервний водонагрівач занурювального типу – резистивний електричний нагрівач, принцип дії якого базується на ефекті Джоуля, є частиною баку-акумулятора і генерує тепло тільки тоді, коли відбувається втручання в зовнішнє джерело тепла (у тому числі під час технічного обслуговування), або який є

частиною сонячного баку-акумулятора і забезпечує тепло, коли джерела сонячного тепла недостатньо для задоволення необхідного рівня комфорту;

рекомендоване паливо – один вид твердого палива, який необхідно переважно використовувати для котла відповідно до інструкцій постачальника;

система водяного централізованого опалення – система, в якій використовується вода в якості теплоносія, за допомогою якого централізовано згенероване тепло подається до опалювальних приладів для обігріву будівель або їх частин, включаючи теплові мережі для кількох будівель або районні теплові мережі;

система, з використанням лише сонячної енергії – обладнання, оснащене одним або декількома сонячними колекторами та сонячними баками-акумуляторами і, в деяких випадках, насосами в контурі колектора та іншими частинами, яке вводиться в обіг як єдиний продукт, і яке не оснащено теплогенератором будь-якого типу, за винятком одного або декількох резервних водонагрівачів занурювального типу;

сонячна установка – система, в якій використовується лише сонячна енергія, складається з сонячного колектора, сонячного бака-акумулятора або насоса в контурі колектора, які вводяться в обіг окремо;

сонячний бак-акумулятор – бак-акумулятор, який зберігає теплову енергію, вироблену одним або кількома сонячними колекторами;

сонячний колектор – пристрій, призначений для поглинання загального сонячного випромінювання і передачі отриманої таким чином теплової енергії рідині, що проходить через колектор;

тверде паливо – паливо, яке є твердим за кімнатної температури всередині приміщення, у тому числі тверда біомаса та тверде викопне паливо;

твердоливній котел – пристрій, обладнаний одним або кількома твердоливними теплогенераторами, які постачають тепло до водяної системи централізованого теплопостачання для досягнення і підтримання бажаного рівня температури всередині одного чи кількох закритих приміщень, втрата тепла якого у зовнішнє середовище становить не більше 6% номінальної теплової потужності;

твердопаливний теплогенератор – частина твердопаливного котла, яка виробляє тепло шляхом спалювання твердого палива;

регулятор температури – обладнання, що взаємодіє з кінцевим користувачем шляхом відображення значень та часових інтервалів бажаної температури у приміщенні та виводить відповідні дані на інтерфейс, такий як центральний процесор твердопаливного котла, допомагаючи таким чином регулювати температуру в приміщенні.

Терміни, які застосовуються у додатках до цього Технічного регламенту вживаються у значеннях, наведених у додатку І до цього Технічного регламенту.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», «Про державний ринковий нагляд і контроль нехарчової продукції», «Про загальну безпечність нехарчової продукції», Технічному регламенті енергетичного маркування енергоспоживчих продуктів, затвердженному постановою Кабінету Міністрів України від 07 серпня 2013 року № 702.

ІІ. Обов'язки постачальників

1. Постачальники, які вводять в обіг та/або експлуатацію твердопаливні котли та комплекти з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, – забезпечують надання розповсюджувачу друкованої та електронної енергетичної етикетки, мікрофіші, у тому числі електронної, відповідно до вимог цього Технічного регламенту.

Зміст друкованої та електронної енергетичної етикетки має відповідати вимогам, визначеним у пунктах 2–5 цього розділу.

Форма (зразок) енергетичної етикетки (друкованої та електронної), а також їх опис наведено в додатку 3 до цього Технічного регламенту.

2. Енергетична етикетка для твердопаливних котлів класу енергоефективності від A++ до G, введених в обіг через 6 місяців з дня набрання чинності цим Технічним регламентом та енергетична етикетка для твердопаливних

котлів класу енергоефективності від A+++ до D, введених в обіг через 3 роки з дня набрання чинності цим Технічним регламентом має містити таку інформацію:

найменування або торговельну марку постачальника твердопаливного котла;

код моделі твердопаливного котла (код, який відрізняє конкретну модель твердопаливного котла від інших моделей тієї самої торговельної марки або того самого постачальника);

функцію обігріву приміщення;

клас енергоефективності твердопаливного котла, визначений відповідно до додатка 2 до цього Технічного регламенту. Стрілка, на якій вказано клас енергоефективності твердопаливного котла розміщується на тому самому рівні, що й стрілка з відповідним класом енергоефективності;

номінальну теплову потужність, визначену у кВт та округлену до найближчого цілого числа, кВт;

додаткову функцію підігріву води у комбінованих котлах;

додаткову функцію виробництва енергії у когенераційних твердопаливних котлах.

3. Енергетична етикетка для комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок класу енергоефективності від A+++ до G має містити таку інформацію:

найменування дилера чи постачальника, або торговельну марку комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок;

код моделі комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок (код, який відрізняє конкретну модель комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок від інших моделей тієї самої торговельної марки або того самого постачальника);

функцію обігріву приміщення;

клас енергоефективності твердопаливного котла, визначений відповідно до додатка 2 до цього Технічного регламенту;

інформація про те, чи може сонячний колектор, бак-акумулятор, регулятор температури чи додатковий нагрівач входити до комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок;

клас енергоефективності комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, визначений відповідно до таблиці додатка 2 до цього Технічного регламенту. Літера, що означає клас енергоефективності, розміщена на тому самому рівні, що й відповідна стрілка.

4. Зміст і форму мікрофіші, у тому числі електронної, наведено у додатку 4 до цього Технічного регламенту.

Для комплектів з твердопаливних котлів, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок надається друга мікрофіша, зміст і форму якої визначено згідно з пунктом 2 додатка 4 до цього Технічного регламенту.

5. Постачальники, які вводять в обіг та/або експлуатацію твердопаливні котли, а також комплекти з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, повинні мати технічну документацію, яка дає змогу перевірити точність інформації, що міститься на енергетичній етикетці та мікрофіші. Зміст технічної документації наведено в додатку 5 до цього Технічного регламенту.

6. Постачальники твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок мають зазначати у рекламі конкретної моделі твердопаливного котла та комплекта з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок інформацію згідно з додатком 6 до цього Технічного регламенту.

7. Постачальники твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок забезпечують надання розповсюджувачу інформації згідно з додатком 6 до цього Технічного регламенту.

III. Обов'язки розповсюджувачів

1. Розповсюджувачі твердопаливних котлів забезпечують:

1) кожну модель твердопаливного котла у пунктах продажу енергетичною етикеткою, наданою постачальниками відповідно до пунктів 1–3 та 5 розділу II цього Технічного регламенту, яка прикріплюється на передній панелі твердопаливного котла (її має бути чітко видно), а також мікрофішею, наданою постачальником відповідно до пунктів 1, 4 розділу II цього Технічного регламенту;

2) споживача інформацією, наданою постачальниками відповідно до пункту 6 розділу II цього Технічного регламенту, якщо твердопаливний котел пропонуються для продажу, у прокат або лізинг за поштовим замовленням, каталогом чи в інший спосіб (окрім випадків реалізації дистанційним способом через мережу Інтернет), коли споживач не може побачити твердопаливний котел. Зазначена інформація надається споживачу до того, як він придбає, візьме у прокат або лізинг відповідний твердопаливний котел;

3) споживача інформацією згідно з додатком 7 до цього Технічного регламенту, якщо твердопаливний котел пропонується для продажу, у прокат або лізинг дистанційним способом через мережу Інтернет. Зазначена інформація надається споживачу до того, як він придбає, візьме у прокат або лізинг відповідний твердопаливний котел;

4) наявність у рекламі конкретної моделі твердопаливного котла інформації про клас енергоефективності для цієї моделі у разі зазначення в такій рекламі інформації про споживання енергоресурсів або ціну;

5) наявність у технічних рекламних матеріалах щодо конкретної моделі твердопаливного котла інформації про його технічні параметри та клас енергоефективності для цієї моделі.

2. Розповсюджувачі комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок забезпечують:

1) кожну модель комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок у пунктах продажу енергетичною

етикуеткою, наданою постачальниками відповідно до пунктів 1, 3 розділу II цього Технічного регламенту, яка прикріплюється на комплект із твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок (її має бути чітко видно), а також мікрофішею, наданою постачальниками відповідно до пунктів 1, 4 розділу II цього Технічного регламенту;

2) розміщення у торговельній пропозиції до конкретної моделі комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок інформації, наданої постачальниками відповідно до пункту 6 розділу II цього Технічного регламенту, та мікрофішею, наданою постачальниками відповідно до пунктів 1, 4 розділу II цього Технічного регламенту;

3) споживача інформацією згідно з додатком 7 до цього Технічного регламенту, якщо комплект з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок пропонується для продажу, у прокат або лізинг дистанційним способом через мережу Інтернет. Зазначена інформація надається споживачу до того, як він придбає, візьме у прокат або лізинг відповідний комплект з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок;

4) розміщення у рекламі конкретної моделі комплекта з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок інформації про клас енергоефективності для цієї моделі у разі зазначення в такій рекламі інформації про споживання енергоресурсів або ціну;

5) розміщення у технічних рекламних матеріалах щодо конкретної моделі комплекта з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок інформації про її технічні параметри та клас енергоефективності для цієї моделі.

IV. Методи вимірювання і розрахунку

1. Постачальники, які вводять в обіг та/або експлуатацію твердопаливні котли та комплекти з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, під час проведення випробувань для

визначення енергетичних характеристик, інформація про які зазначається в енергетичній етикетці та мікрофіші, використовують надійні, точні і відтворювані методи вимірювання та розрахунку, які враховують визнані сучасні методи вимірювання і методи розрахунку.

2. Вимірювання та розрахунки, зазначені в пункті 1 цього розділу, здійснюються з використанням національних стандартів, що є ідентичними гармонізованим європейським стандартам, або будь-якою іншою методикою вимірювання. Ці методики мають відповідати умовам і технічним параметрам, викладеним у додатку 8 до цього Технічного регламенту.

3. Розрахунок індексу енергоефективності твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок здійснюється з використанням національних стандартів, що є ідентичними гармонізованим європейським стандартам, або з використанням інших відповідних методів розрахунку, які враховують загальновизнані сучасні методи вимірювання. Ці методи розрахунку мають відповідати методам розрахунків, викладеним у додатку 9 до цього Технічного регламенту.

V. Вимоги до перевірки під час здійснення державного ринкового нагляду

1. Державний ринковий нагляд щодо відповідності твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок вимогам цього Технічного регламенту здійснюється органами державного ринкового нагляду в межах сфер їх відповідальності і передбачає встановлення наявності енергетичної етикетки та мікрофіші, їх відповідності вимогам, зазначеним у пунктах 1–4 розділу II цього Технічного регламенту, а також перевірку відповідності фактичних технічних характеристик твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла,

додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок вимогам цього Технічного регламенту.

2. Під час перевірки відповідності твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок вимогам цього Технічного регламенту органи державного ринкового нагляду мають застосовувати процедуру, визначену у додатку 10 до цього Технічного регламенту.

3. Органи державного ринкового нагляду використовують методи вимірювань і розрахунків відповідно до розділу IV цього Технічного регламенту.

4. Органи державного ринкового нагляду під час перевірки застосовують лише допустимі похибки, наведені у додатку 10 до цього Технічного регламенту.

5. Органи державного ринкового нагляду застосовують лише допустимі похибки та використовують процедуру, що зазначені у цьому розділі. Не застосовуються інші похибки (наприклад ті, що встановлені в національних стандартах, що є ідентичними гармонізованим європейським стандартам, або будь-якою іншою методикою вимірювання).

**В.о. генерального директора
Директорату з питань
формування енерго- та
ресурсоекспективної політики**

Олена БАЙДА

**Додаток 1
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та комплектів
з твердопаливного котла, додаткових
нагрівачів, регуляторів температури
та сонячних установок
(пункт 3 розділу І)**

**ТЕРМІНИ,
що застосовуються в додатках до Технічного регламенту
енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з
твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури
та сонячних установок**

У додатах 2 – 10 до Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок (далі – Технічний регламент) терміни вживаються у такому значенні:

альтернативний текст – текст, що подається як альтернатива графічній інформації та дає змогу представляти інформацію в неграфічній формі у разі непридатності пристройів для оброблення графіки або для спеціальних пристройів, що використовують, зокрема, систему синтезу голосу;

вбудований дисплей – візуальний інтерфейс, у якому доступ до зображення або сукупності даних здійснюється з використанням миші або способом збільшення зображення на сенсорному екрані;

вища теплотворна здатність GCV – загальна кількість тепла, що виділяється одиничною величиною палива при повному згорянні з киснем після охолодження продуктів згоряння до кімнатної температури. Це значення включає в себе конденсаційну теплоту усієї водяної пари, що міститься у паливі, і водяної пари, яка формується при згорянні усього водню, що міститься у паливі;

вища теплотворна здатність у сухому стані – загальна кількість тепла, що виділяється одиничною величиною палива при повному згорянні з киснем після охолодження продуктів згоряння до кімнатної температури. Це значення включає в себе конденсаційну теплоту усієї водяної пари, що міститься у паливі, і водяної пари, яка формується при згорянні усього водню, що міститься у паливі;

вміст вологи – співвідношення маси води у паливі і загальної маси палива, використованого у твердопаливних котлах;

еквівалентна модель – модель, введена в обіг з такими ж технічними параметрами, як інша модель, введена в обіг на ринку тим самим виробником.

Ці технічні параметри встановлені в таблиці додатка 5 до Технічного регламенту;

електрична ефективність (ККД) η_{el} – відношення виробленої електроенергії до загального споживання енергії для когенераційного обігрівача приміщень; при цьому загальне споживання енергії виражається через вищу теплотворну здатність GCV, та/або через значення кінцевого енергоспоживання, помножене на коефіцієнт перетворення CC, виражене у відсотках;

енергоспоживання в режимі «очікування» (P_{SB}) – енергоспоживання твердопаливного котла в режимі «очікування», без урахування енергоспоживання вбудованого додаткового обладнання зі зменшення викидів, виражене в кВт;

застосовне часткове навантаження – для твердопаливних котлів з автоматичною подачею палива – функціонування при 30% номінальної теплової потужності, а для твердопаливних котлів з ручною подачею палива, які можуть функціонувати при 50% номінальної теплової потужності – функціонування при 50% номінальної теплової потужності;

ідентифікатор моделі – код, зазвичай буквено-цифровий, який відрізняє конкретну модель твердопаливного котла або комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок від інших моделей однієї торгової марки, одного постачальника або торгового представника;

інше викопне паливо – викопне паливо, відмінне від кам’яного вугілля, бурого вугілля (у тому числі брикетів), кохсівного вугілля, антрациту або брикетів із суміші різних видів викопного палива;

інша деревна біомаса – деревна біомаса, відмінна від: дров з вмістом вологи $\leq 25\%$, тріски з вмістом вологи $\geq 15\%$, пресованої деревини у формі гранул або брикетів чи тирси з вологістю $\leq 50\%$;

коєфіцієнт перетворення CC – коєфіцієнт, який відображає проектну середню ефективність виробництва енергії на рівні 40%, значення коєфіцієнту перетворення CC = 2,5;

конденсаційний котел – твердопаливний котел, в якому, за нормальних умов експлуатації та при певній робочій температурі води, водяна пара в продуктах згорання частково конденсується, з метою використання прихованого тепла конденсації цієї пари для нагрівання;

корисна ефективність (ККД) (η) – відношення корисної теплової потужності до загального споживання енергії твердопаливного котла, де загальне споживання енергії виражається через вищу теплотворну здатність GCV, та/або через значення кінцевого енергоспоживання, помноженого на коефіцієнт перетворення CC;

корисна теплова потужність (P_r) – теплова потужність, що передається теплоносію від твердопаливного котла, виражена в кВт;

котел на викопному паливі – твердопаливний котел, для якого рекомендованим паливом є викопне паливо або суміш біomasи і викопного палива;

механізм відображення – будь-який екран, у тому числі сенсорний екран, або технологія візуалізації, що використовується для відображення інформації, яка міститься в інтернеті;

мікрофіша котла – мікрофіша, надання якої є обов'язковим для твердопаливних котлів, відповідно до розділу II Технічного регламенту, а для котлів, які не є твердопаливними котлами, — енергетична етикетка, надання якої для таких котлів є обов'язковим відповідно до розділу II Технічного регламенту енергетичного маркування обігрівачів приміщень, комбінованих обігрівачів, комплектів з обігрівача приміщені, регулятора температури і сонячної установки та комплектів з комбінованого обігрівача, регулятора температури і сонячної установки затвердженого наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від ____ р. № ____ зареєстрованим в Мін'юсті від ____ р. за № ____;

мікрофіша сонячної установки – мікрофіша, надання якої для сонячних пристрій є обов'язковим відповідно до розділу II Технічного регламенту енергетичного маркування обігрівачів приміщень, комбінованих обігрівачів, комплектів з обігрівача приміщені, регулятора температури і сонячної установки та комплектів з комбінованого обігрівача, регулятора температури і сонячної установки затвердженого наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від ____ р. № ____ зареєстрованим в Мін'юсті від ____ р. за № ____;

мікрофіша теплового насоса – мікрофіша, надання якої для теплових насосів є обов'язковим відповідно до розділу II Технічного регламенту енергетичного маркування обігрівачів приміщень, комбінованих обігрівачів, комплектів з обігрівача приміщені, регулятора температури і сонячної установки та комплектів з комбінованого обігрівача, регулятора температури і сонячної установки затвердженого наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від ____ р. № ____ зареєстрованим в Мін'юсті від ____ р. за № ____;

мікрофіша регулятора температури – мікрофіша, надання якої для регуляторів температури є обов'язковим відповідно до розділу II Технічного регламенту енергетичного маркування обігрівачів приміщень, комбінованих обігрівачів, комплектів з обігрівача приміщені, регулятора температури і сонячної установки та комплектів з комбінованого обігрівача, регулятора температури і сонячної установки затвердженого наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від ____ р. № ____ зареєстрованим в Мін'юсті від ____ р. за № ____;

потреба у електричній енергії при максимальній тепловій потужності el_{max} – обсяг споживання електроенергії твердопаливним котлом за номінальної теплової потужності без урахування споживання електроенергії

резервним нагрівачем і вбудованим додатковим обладнанням зі зменшення викидів, виражений у кВт;

потреба у електричній енергії при мінімальній тепловій потужності el_{min} – обсяг споживання електроенергії твердопаливним котлом за застосованого часткового навантаження без урахування споживання електроенергії резервним нагрівачем і вбудованим додатковим обладнанням зі зменшення викидів, виражений у кВт;

режим «очікування» – стан, в якому твердопаливний котел приєднаний до мережі живлення, використовує електроенергію, що надходить з мережі, для роботи за цільовим призначенням і виконує тільки ті функції, які можуть тривати необмежений проміжок часу: функція реактивації або функція реактивації та тільки індикація увімкненої функції реактивації, та/або відображення інформації на дисплей та індикація стану;

резервний нагрівач – резистивний електроелемент, що використовує ефект Джоуля, який виробляє тепло тільки для того, щоб запобігати замерзанню твердопаливного котла чи водяної системи централізованого теплопостачання, або тоді, коли зовнішнє джерело припинило теплопостачання (у тому числі в періоди обслуговування) або вийшло з ладу;

сезонна енергоефективність (ККД) обігріву приміщень η_s – співвідношення між тепловим навантаженням твердопаливного котла для визначеного опалювального періоду та річним споживання енергії, необхідної для задоволення цього навантаження, виражене у відсотках;

сезонна енергоефективність (ККД) обігріву приміщень в активному режимі (η_{son}) означає:

- для твердопаливних котлів з автоматичною подачею палива: середньозважене значення ККД при номінальній тепловій потужності та ККД при 30% від номінальної теплової потужності;

- для твердопаливних котлів з ручною подачею палива, які можуть функціонувати при 50% номінальної теплової потужності у безперервному режимі: середньозважене ККД при номінальній тепловій потужності та ККД при 50% від номінальної теплової потужності;

- для твердопаливних котлів з ручною подачею палива, які не можуть функціонувати у безперервному режимі при 50% номінальної теплової потужності і менше: ККД при номінальній тепловій потужності;

- для когенераційних твердопаливних котлів: ККД при номінальній теплової потужності;

сенсорний екран – екран, що реагує на дотик до нього, такий як екран планшету або смартфона.

Додаток 2
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та
комплектів з твердопаливного котла,
додаткових нагрівачів, регуляторів
температури
та сонячних установок
(пункт 2 розділу II)

Класи енергоефективності

1. Клас енергоефективності твердопаливного котла визначається на основі його індексу енергоефективності, відповідно до таблиці цього додатку.

2. Індекс енергоефективності твердопаливного котла обчислюється згідно з додатком 9 до Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок.

Таблиця

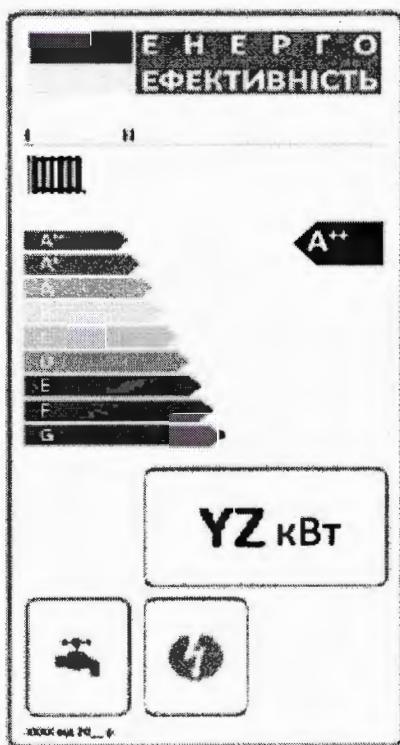
Класи енергоефективності твердопаливних котлів

Клас енергоефективності	Індекс енергоефективності (EEI)
A ⁺⁺⁺	EEI ≥ 150
A ⁺⁺	125 ≤ EEI < 150
A ⁺	98 ≤ EEI < 125
A	90 ≤ EEI < 98
B	82 ≤ EEI < 90
C	75 ≤ EEI < 82
D	36 ≤ EEI < 75
E	34 ≤ EEI < 36
F	30 ≤ EEI < 34
G	EEI < 30

Додаток 3
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та
комплектів з твердопаливного котла,
додаткових нагрівачів, регуляторів
температури та сонячних установок
(пункт 1 розділу II)

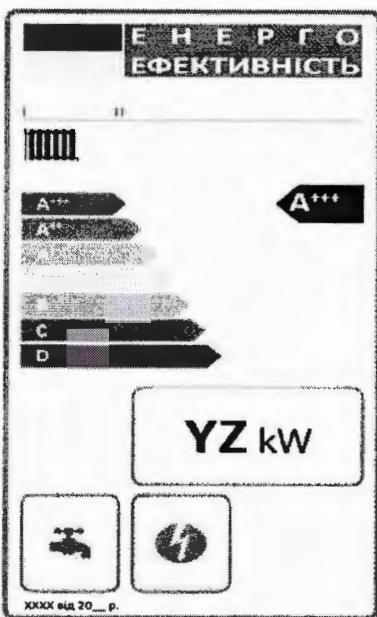
Форма (зразки) енергетичної етикетки

1. Енергетична етикетка для твердопаливних котлів класу енергоефективності від A⁺⁺ до G оформлюється за таким зразком:

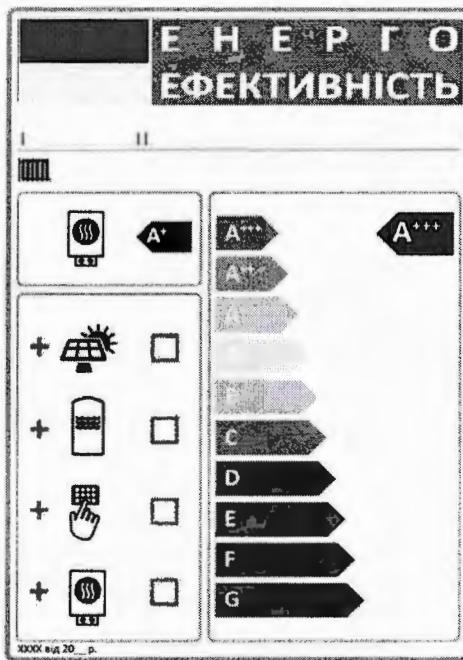
Дизайн етикетки для твердопаливних котлів повинен відповідати пункту 4 цього додатка до Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок (далі – Технічний регламент).

2. Енергетична етикетка для твердопаливних котлів класу енергоефективності від A+++ до D оформлюється за таким зразком:

Дизайн етикетки для твердопаливних котлів повинні відповідати вимогам пункту 4 цього додатка до Технічного регламенту.

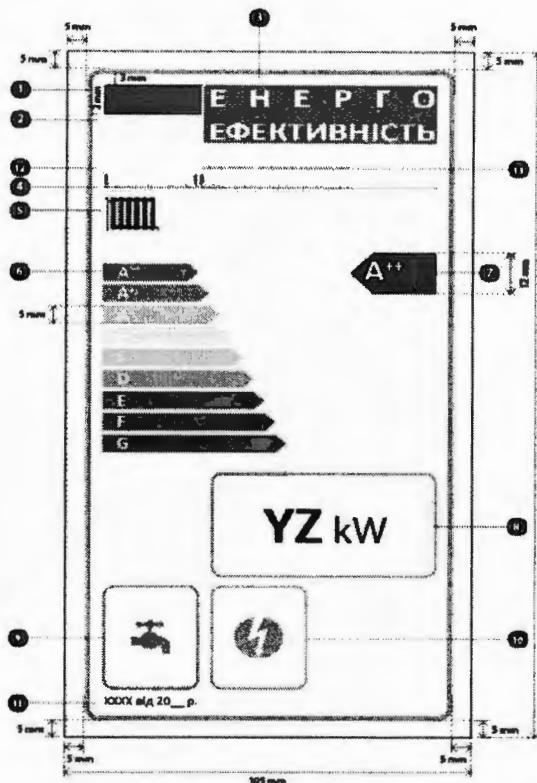
3. Енергетична етикетка для комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок класу енергоефективності від A+++ до G оформлюється за таким зразком:

Дизайн енергетичної етикетки комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок повинен відповідати вимогам пункту 5 цього додатка до Технічного регламенту.

Для комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок з класом енергоефективності від A+++ до D, дозволяється не враховувати класи E – G шкали від A+++ до G.

4. Енергетична етикетка для твердопаливних котлів оформлюється за таким зразком:

Енергетична етикетка для твердопаливних котлів повинна бути розміром щонайменше 105×200 міліметрів. Якщо енергетична етикетка виготовляється у більшому форматі, розміри її складових мають бути збільшені пропорційно.

Під час виготовлення кольорової енергетичної етикетки необхідно використовувати блакитний, пурпурний, жовтий і чорний кольори, фон білий.

Колір будь-якого елемента енергетичної етикетки утворюється сполученням зазначених кольорів у відсотковому складі кожного з них.

Для позначення кольору елемента використовується комбінація з чотирьох знаків (цифр), які означають відсотковий склад кольорів, у такій послідовності: блакитний, пурпурний, жовтий, чорний.

Наприклад: позначення кольору елемента енергетичної етикетки «00-70-X-00» вказує на те, що він складається з 0 відсотків блакитного кольору, 70 – пурпурового, 100 – жовтого і 0 відсотків чорного кольору.

Енергетична етикетка для твердопаливних котлів має відповідати таким вимогам (згідно із цифровими позначеннями, що відображені на зразку):

1) межа:

лінії – завтовшки 4 pt;

колір блакитний – 100 відсотків;

заокруглені кути – 3,5 міліметри;

2) кольорова панель:

кольори – X-80-00-00 та 00-00-X-00;

3) енергетичний логотип:

кольори – X-00-00-00;

піктограма кольорової панелі та енергетичного логотипа згідно зі зразком:

ширина – 86 міліметрів;
висота – 17 міліметрів;

4) межа:

лінія – завтовшки 1 pt;
колір блакитний – 100 відсотків;

довжина – 86 міліметрів;

5) функція обігріву приміщення:

піктограма згідно зі зразком;

6) шкала A⁺⁺ – G та A⁺⁺⁺ – D відповідно:

стрілка:

висота – 5 міліметрів;

пробіл – 1,3 міліметри;

кольори:

вищий клас – X-00-X-00;

другий клас – 70-00-X-00;

третій клас – 30-00-X-00;

четвертий клас – 00-00-X-00;

п'ятий клас – 00-30-X-00;

шостий клас – 00-70-X-00;

сьомий клас – 00-X-X-00;

восьмий клас – 00-X-X-00;

останній клас – 00-X-X-00;

текст:

Calibri bold – 14 pt;

великі літери білого кольору;

символи ‘+’ – надрядковий індекс, вирівняні в один ряд;

стрілка:

висота – 7 міліметрів;

пробіл – 1 міліметр;

кольори:

вищий клас – X-00-X-00;

другий клас – 70-00-X-00;

третій клас – 30-00-X-00;

четвертий клас – 00-00-X-00;

п'ятий клас – 00-30-X-00;

шостий клас – 00-70-X-00;

останній клас – 00-X-X-00;

текст:

Calibri bold – 16 pt;

великі літери білого кольору;

символи ‘+’ – надрядковий індекс, вирівняні в один ряд;

7) клас енергоефективності:

стрілка:

ширина – 22 міліметри;

висота – 12 міліметрів;

колір чорний – 100 відсотків;

текст:

Calibri bold – 24 pt;

великі літери білого кольору;

символи ‘+’ – надрядковий індекс, вирівняні в один ряд;

8) номінальна теплова потужність:

межа – 2 pt;

колір блакитний 100 відсотків;

заокруглені кути – 3,5 міліметра;

значення ‘YZ’:

шрифт – **Calibri bold** 45 pt;

колір чорний – 100 відсотків;

текст ‘кВт’:

шрифт – **Calibri regular** 30 pt;

колір чорний – 100 відсотків;

9) функція підігріву води:

піктограма як на рисунку;

межа – 2 pt;

колір блакитний 100 відсотків;

заокруглені кути – 3,5 міліметра;

10) функція електроенергії:

піктограма як на рисунку;

межа – 2 pt;

колір блакитний 100 відсотків;

заокруглені кути – 3,5 міліметра;

11) номер і дата нормативно-правового акта, яким затверджено Технічний регламент енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок (наказ Міністерства енергетики та захисту довкілля України від _____ 20__ року № __ зареєстрований в Мін'юсті від __ р. за № __):

текст:

Calibri bold 10 pt;

12) найменування або торговельна марка постачальника твердопаливного котла;

13) модель твердопаливного котла: місце для зазначення найменування або торговельної марки постачальника та моделі твердопаливного котла розміром 86×12 міліметрів.

5. Енергетична етикетка для комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок оформлюється за таким зразком:

Енергетична етикетка для комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок має бути розміром щонайменше 210×297 міліметрів. Якщо енергетична етикетка виготовляється у більшому форматі, розміри її складових мають бути збільшені пропорційно.

Під час виготовлення кольорової енергетичної етикетки необхідно використовувати блакитний, пурпурний, жовтий і чорний кольори, фон білий.

Колір будь-якого елемента енергетичної етикетки утворюється сполученням зазначених кольорів у відсотковому складі кожного з них.

Для позначення кольору елемента використовується комбінація з чотирьох знаків (цифр), які означають відсотковий склад кольорів, у такій послідовності: блакитний, пурпурний, жовтий, чорний.

Наприклад: позначення кольору елемента енергетичної етикетки «00-70-X-00» вказує на те, що він складається з 0 відсотків блакитного кольору, 70 – пурпурового, 100 – жовтого і 0 відсотків чорного кольору.

Енергетична етикетка для комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок має відповідати таким вимогам:

1) межа:

ліній – завтовшки 6 pt;

колір блакитний – 100 відсотків;

заокруглені кути – 3,5 міліметри;

2) кольорова панель: кольори – X-80-00-00 та 00-00-X-00;

- 3) енергетичний логотип:
 колір – X-00-00-00;
 піктограма кольорової панелі та енергетичного логотипа згідно зі зразком;
 ширина – 191 міліметрів;
 висота – 37 міліметрів;
- 4) межа:
 лінія – завтовшки 2 pt;
 колір блакитний – 100 відсотків;
 довжина – 191 міліметрів;
- 5) функція обігріву приміщення:
 піктограма згідно зі зразком;
- 6) твердопаливний котел:
 піктограма згідно зі зразком;
 клас енергоефективності твердопаливного котла:
 стрілка:
 ширина – 24 міліметри
 висота – 14 міліметрів;
 колір чорний – 100 відсотків;
- текст:
Calibri bold – 28 pt;
 великі літери білого кольору;
 символи ‘+’ – надрядковий індекс, вирівняні в один ряд;
 межа – 3 pt;
 колір блакитний 100 відсотків;
 заокруглені кути – 3,5 міліметра;
- 7) комплект з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок:
 піктограмами згідно зі зразком:
 символ ‘+’:
 шрифт – *Calibri bold* 50 pt;
 колір блакитний 100 відсотків;
 прямокутники:
 ширина – 12 міліметрів;
 висота – 12 міліметрів;
 межа – 4 pt;
 колір блакитний – 100 відсотків;
 межа:
 3 pt;
 колір блакитний – 100 відсотків;
 заокруглені кути – 3,5 міліметра;
- 8) шкала A⁺⁺⁺ - G з рамкою:
 стрілка:
 висота – 15 міліметрів;
 пробіл – 3 міліметри;

кольори:

вищий клас – X-00-X-00;
 другий клас – 70-00-X-00;
 третій клас – 30-00-X-00;
 четвертий клас – 00-00-X-00;
 п'ятий клас – 00-30-X-00;
 шостий клас – 00-70-X-00;
 сьомий клас – 00-X-X-00;

якщо застосовно, останні класи – 00-X-X-00;

текст:

Calibri bold – 30 pt;

великі літери білого кольору;

символи ‘+’ – надрядковий індекс, вирівняні в один ряд;

рамка:

межа – 3 pt

колір блакитний – 100 відсотків;

заокруглені кути – 3,5 міліметра;

9) клас енергоефективності комплекта з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок:

стрілка:

ширина – 33 міліметра;

висота – 19 міліметрів;

колір чорний – 100 відсотків

текст:

шрифт – **Calibri bold** 40 pt;

великі літери білого кольору;

символи ‘+’ – надрядковий індекс, вирівняні в один ряд;

10) реквізити нормативно-правового акта, яким затверджено Технічний регламент енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок:

текст:

Calibri bold 12 pt;

11) найменування або торговельна марка постачальника та/або розповсюджувача комплекта з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок;

12) модель комплекта з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок: місце для зазначення найменування або торговельної марки постачальника та/або розповсюджувача та моделі комплекта з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок розміром 191×19 міліметрів.

Додаток 4
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів, комплектів з
твердопаливного котла, додаткових
нагрівачів, регуляторів температури і
сонячних установок
(пункт 4 розділу II)

ВИМОГИ
до мікрофіші

1. Мікрофіша, у тому числі інструкції та інформаційні брошюри, які надаються разом з твердопаливними котлами, мають містити таку інформацію:

- 1) найменування або торговельна марка постачальника;
- 2) модель твердопаливного котла;

3) клас енергоефективності моделі твердопаливного котла, визначений у відповідності до додатка 2 до Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок (далі – Технічний регламент);

4) номінальна теплова потужність, виміряна у кВт та округлена до найближчого цілого числа;

5) індекс енергоефективності, розрахований відповідно до додатка 9 до Технічного регламенту та округлений до найближчого цілого числа;

6) сезонна енергоефективність обігріву приміщення, розрахована у відсотках відповідно до додатка 8 до Технічного регламенту та округлена до найближчого цілого числа;

7) будь-які конкретні запобіжні заходи, які повинні прийматись під час складання, встановлення або технічного обслуговування твердопаливного котла;

крім того, для когенераційних твердопаливних котлів:

8) електричний ККД виміряний у відсотках та округлений до найближчого цілого числа.

Одна мікрофіша може охоплювати кілька моделей твердопаливних котлів одного постачальника.

Інформація, що міститься у мікрофіші, може бути надана у формі копії енергетичної етикетки у кольоровому або чорно-білому вигляді. У такому разі інформація, зазначена у підпунктах 1-8 пункту 1 цього додатка, яка не зазначена на енергетичній етикетці, має бути надана кінцевому споживачу.

2. Мікрофіша, у тому числі інструкції та інформаційні брошюри, які надаються разом із комплектом з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок для оцінки індексу енергоефективності комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок має містити елементи, зазначені на рисунках 1 та 2 цього додатка.

I – значення індексу енергоефективності основного твердопаливного котла;

II – коефіцієнт зважування теплової потужності основного твердопаливного котла і додаткових нагрівачів у комплекті, як зазначено в таблицях 1 та 2 цього додатка, відповідно;

III – значення математичного виразу: $294/(11 \cdot P_r)$, при чому P_r відноситься до основного твердопаливного котла;

IV – значення математичного виразу: $115/(11 \cdot P_r)$, при чому P_r відноситься до основного твердопаливного котла.

Таблиця 1

Середньозважені показники твердопаливного котла та додаткового нагрівача, що використовуються в рисунку 1 цього додатка (*)

$P_{sup}/(P_r + P_{sup})$ (*)	II, комплект без баком-акумулятора	II, комплект з баком-акумулятором
0	0	0
0,1	0,30	0,37
0,2	0,55	0,70
0,3	0,75	0,85
0,4	0,85	0,94
0,5	0,95	0,98
0,6	0,98	1,00
$\geq 0,7$	1,00	1,00

(*) P_r відноситься до основного твердопаливного котла.

Таблиця 2

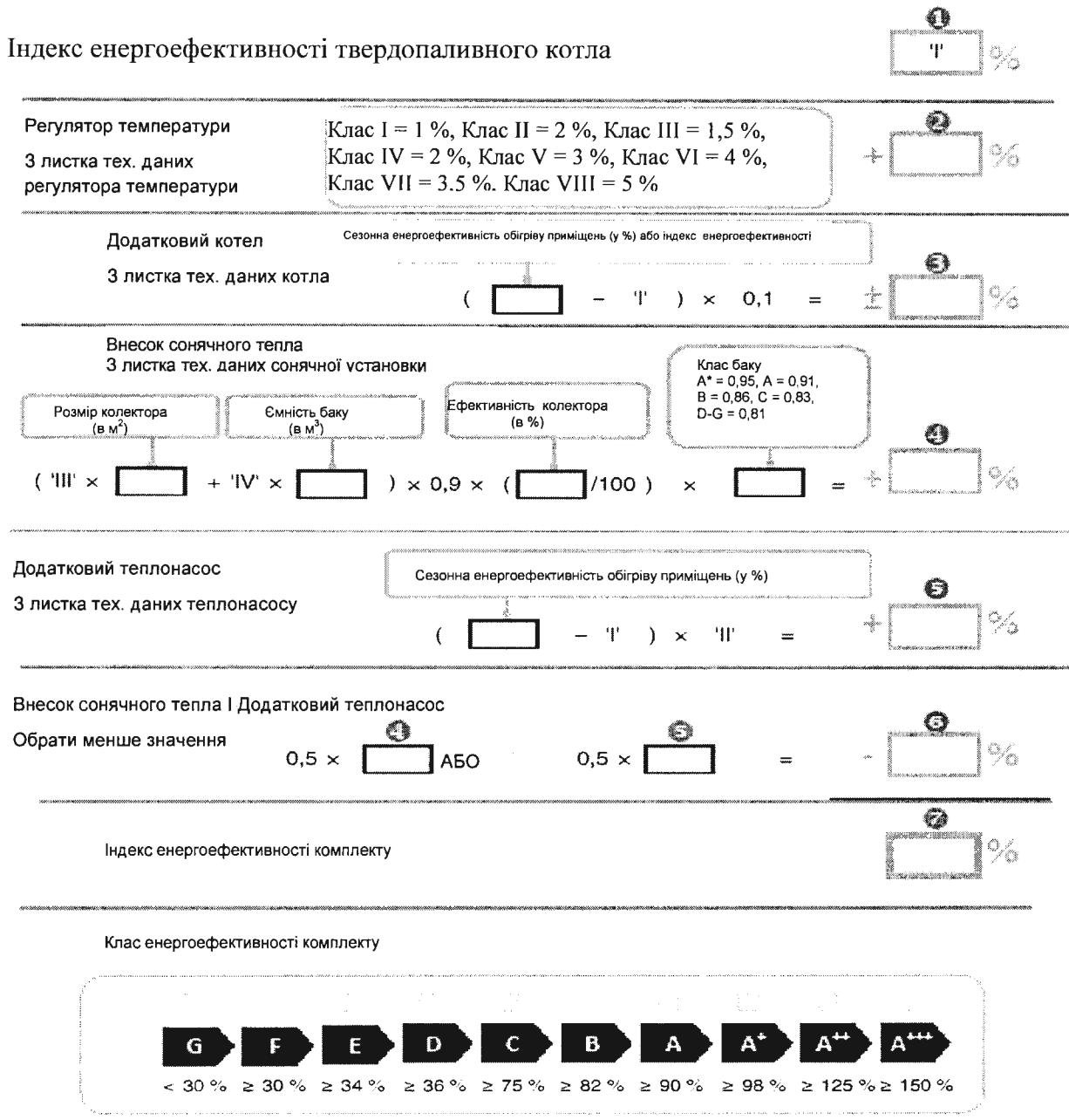
Середньозважені показники твердопаливного котла та додаткового нагрівача, що використовуються в рисунку 2 цього додатка (*)

$P_r/(P_r + P_{sup})$ (*)	II, комплект без баком-акумулятора	II, комплект з баком-акумулятором
0	1,00	1,00
0,1	0,70	0,63
0,2	0,45	0,30
0,3	0,25	0,15
0,4	0,15	0,06
0,5	0,05	0,02
0,6	0,02	0
$\geq 0,7$	0	0

(*) P_r відноситься до основного твердопаливного котла.

Рисунок 1

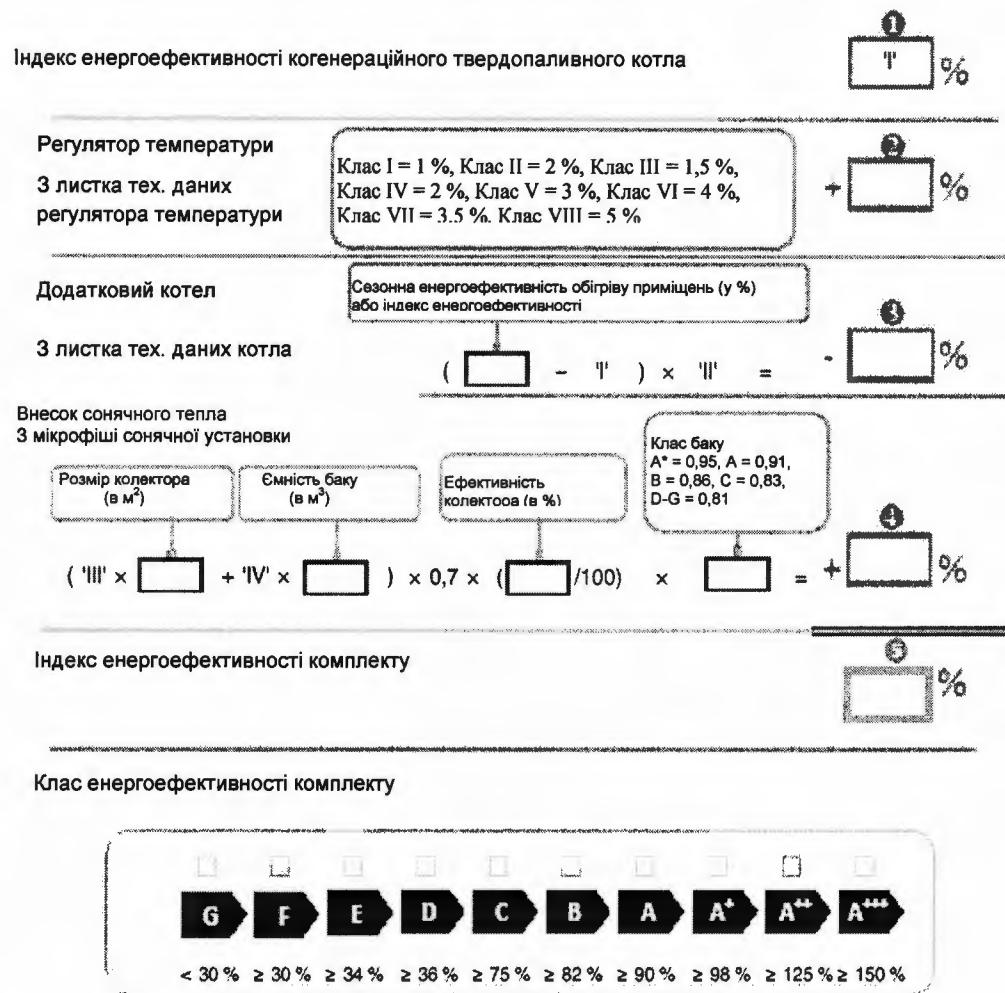
Частина мікрофіші комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, в якій вказується інформація щодо індексу енергоефективності основного твердопаливного котла пропонованого комплекту

Енергоефективність комплекту обладнання, вказана в цьому листку технічних даних може не відповідати його фактичній енергоефективності при встановленні в будівлі, оскільки на його енергоефективність впливають інші фактори, як, наприклад, теплові втрати у системі розподілу і габаритні розміри обладнання відносно розміру будівлі і її характеристик.

Рисунок 2

Частина мікрофіші комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, в якій вказується інформація щодо індексу енергоефективності основного когенераційного твердопаливного котла пропонованого комплекту

Енергоефективність комплекту обладнання, вказано в цьому листку технічних даних може не відповідати його фактичній енергоефективності при встановленні в будівлі, оскільки на його енергоефективність впливають інші фактори, як, наприклад, теплові втрати у системі розподілу і габаритні розміри обладнання відносно розміру будівлі і її характеристик.

Jm. O. f. Заславський

Додаток 5
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та комплектів з
твердопаливного котла, додаткових
нагрівачів, регуляторів температури та
сонячних установок
(пункту 5 розділу II)

ВИМОГИ до технічної документації

1. Технічна документація до твердопаливних котлів, зазначена в розділі II Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок (далі – Технічний регламент), має містити таку інформацію:

- 1) повне найменування та місцезнаходження постачальника;
- 2) опис моделі твердопаливного котла, достатній для її однозначної ідентифікації;
- 3) посилання на національні стандарти, зокрема ті, що узгоджені з відповідними гармонізованими європейськими стандартами, та інші стандарти і технічні специфікації, що застосовувалися (за потреби);
- 4) якщо рекомендованим паливом є «Інша деревна біомаса», «Недеревна біомаса», «Інше викопне паливо», або «Інші суміші з біомаси і викопного палива» зазначені у таблиці нижче, технічна документація повинна містити опис палива, достатній для його однозначної ідентифікації, а також інформацію про технічний стандарт або специфікацію палива, включаючи вимірювані вміст вологи та золи, а для «Іншого викопного палива» – вміст летючих речовин у паливі;
- 5) персональні дані та підпис постачальника;
- 6) інформацію, що міститься в таблиці та технічні характеристики що вимірюються та розраховуються відповідно до додатків 8 та 9 до цього Технічного регламенту;
- 7) результати випробувань проведених постачальниками або їх представниками з зазначенням назви та адреси органу, що проводило випробування;
- 8) усі спеціальні запобіжні заходи, яких необхідно дотримуватись під час збирання, встановлення або технічного обслуговування твердопаливного котла.
- 9) список еквівалентних моделей, за наявності.

Ця інформація може бути об'єднана з технічною документацією, що надається відповідно до заходів, передбачених для виконання вимог Технічного регламенту щодо встановлення системи для визначення вимог з екодизайну енергоспоживчих продуктів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2018 р. № 804.

Таблиця

Технічні параметри для твердопаливних котлів та когенераційних твердопаливних котлів

Модель (моделі): [інформація для ідентифікації моделі (моделей), щодо яких надається інформація]

Режим розжарювання (спосіб подачі палива): [Ручна подача палива: котел повинен працювати з баком-акумулятором об'ємом не менше x (*) л./ Автоматична подача палива: рекомендовано, щоб котел працював разом з баком-акумулятором об'ємом не менше x (**) літрів]

Конденсаційний котел: [так/ні]

Твердопаливний когенераційний котел: [так/ні]

Комбінований котел: [так/ні]

Паливо	Рекомендоване паливо (лише одне)	Інші застосовні види палива
Деревні колоди, вологість ≤25 %	[так/ні]	[так/ні]
Деревна тріска, вологість 15-35 %	[так/ні]	[так/ні]
Деревна тріска, вологість >35 %	[так/ні]	[так/ні]
Пресована деревина у вигляді гранул або брикетів	[так/ні]	[так/ні]
Тирса, вологість ≤ 50%	[так/ні]	[так/ні]
Інша деревна біомаса	[так/ні]	[так/ні]
Недеревна біомаса	[так/ні]	[так/ні]
Бітумне вугілля	[так/ні]	[так/ні]
Буре вугілля (включаючи брикети)	[так/ні]	[так/ні]
Кокс	[так/ні]	[так/ні]
Антрацит	[так/ні]	[так/ні]
Брикети зі змішаного викопного палива	[так/ні]	[так/ні]
Інше викопне паливо	[так/ні]	[так/ні]
Змішана біомаса (30-70%) та брикети зі змішаного викопного палива	[так/ні]	[так/ні]
Інші суміші з біомаси і викопного палива	[так/ні]	[так/ні]
Характеристики при роботі з рекомендованим паливом		
Сезонна енергоефективність приміщень обігріву η_s [%]		
Індекс енергоефективності ЕЕІ:		
Параметр	Символ	Значення
		Одиниця
Параметр	Символ	Значення
		Одиниця

Корисна теплова потужність			Корисна ефективність		
При номінальній тепловій потужності	P _n ^(***)	x,x	кВт	При номінальній тепловій потужності	η _n
При [30%/50%] від номінальної теплової потужності	P _p	[x,x/N.A]	кВт	При [30%/50%] від номінальної теплової потужності	η _p
Для когенераційних твердопаливних котлів: Електрична ефективність			Додаткове споживання електроенергії		
При номінальній тепловій потужності	η _{el,n}	x,x	%	При номінальній тепловій потужності	el _{max}
				При [30%/50%] від номінальної теплової потужності	el _{min}
				При ввімкненій вторинній емісії обладнання для зменшення викидів, за необхідності	[x,xxx/N.A]
				В режимі «очікування»	P _{SB}
Контактна інформація	Назва та адреса постачальника				

(*) Об'єм бака = $45 \times P_r \times (1-2,7/P_r)$ або 300 літрів в залежності від того, яка з цих величин більше, де P_r визначено в кВт

(**) Об'єм бака = $45 \times P_r$, де P_r визначено в кВт

(***) Для рекомендованого палива P_n еквівалентне P_r

2. Технічна документація до комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, зазначена у розділі II Технічного регламенту, має містити таку інформацію:

1) повне найменування та місцезнаходження постачальника;

2) опис моделі комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, достатній для її безпомилкової ідентифікації;

3) посилання на національні стандарти, зокрема ті, що узгоджені з відповідними гармонізованими європейськими стандартами, та інші стандарти і технічні специфікації, що застосовувалися (за потреби);

4) ім'я та підпис представника постачальника;

5) технічні параметри:

індекс енергоефективності, округлений до найближчого цілого числа;

технічні параметри, викладені в пункті 1 цього додатка та, за необхідності, технічні параметри викладені у пункті 1 додатку 5 до Технічного регламенту енергетичного маркування обігрівачів приміщень, комбінованих обігрівачів, комплектів з обігрівача приміщення, регулятора температури і сонячної установки та комплектів з комбінованого обігрівача, регулятора температури і сонячної установки затвердженого наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від ____ р. № ____ ;

технічні параметри, викладені у пунктах 3 та 4 додатку 5 до Технічного регламенту енергетичного маркування обігрівачів приміщень, комбінованих обігрівачів, комплектів з обігрівача приміщення, регулятора температури і сонячної установки та комплектів з комбінованого обігрівача, регулятора температури і сонячної установки затвердженого наказом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від ____ р. № ____ ;

6) інші спеціальні запобіжні заходи, яких необхідно дотримуватись під час збирання, встановлення або технічного обслуговування комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Дмитро".

Додаток 6
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та комплектів з
твердопаливного котла, додаткових
нагрівачів, регуляторів температури та
сонячних установок
(пункт 6 розділу II)

ІНФОРМАЦІЯ,

яка надається у разі, коли кінцеві споживачі не можуть побачити твердопаливний котел та комплект з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, окрім випадків їх реалізації дистанційним способом (через мережу Інтернет)

1. Якщо кінцеві споживачі не можуть побачити твердопаливні котли, їм надається інформація, зазначена у розділі II Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок (далі – Технічний регламент), в такому порядку:

- 1) клас енергоефективності моделі, визначений згідно з додатком 2 до Технічного регламенту;
- 2) номінальна теплова потужність вимірюна у кВт та округлена до найближчого цілого числа;
- 3) індекс енергоефективності, розрахований відповідно до додатку 9 до Технічного регламенту та округлений до найближчого цілого числа;
- 4) для когенераційних твердопаливних котлів – електрична ефективність, вимірюна у відсотках та округлена до найближчого цілого числа.

2. У разі якщо кінцеві споживачі не можуть побачити комплекти з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, їм надається інформація, зазначена в розділі II Технічного регламенту, у такому порядку:

- 1) клас енергоефективності моделі, визначений відповідно до додатку 2 до Технічного регламенту;
- 2) індекс енергоефективності, округлений до найближчого цілого числа;
- 3) інформацію наведену на рисунках 1 та 2 додатку 4 до Технічного регламенту, за необхідності.

Розмір і шрифт тексту, яким друкується або відображається інформація, наведена у пунктах 1 та 2 цього додатка, мають бути розбірливими.

Додаток 7
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та комплектів з
твердопаливного котла, додаткових
нагрівачів, регуляторів температури та
сонячних установок
(пункту 1 розділу III)

ІНФОРМАЦІЯ,
яка надається кінцевим споживачам, якщо твердопаливний котел або
комплект з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів
температури та сонячних установок реалізуються для продажу,
у прокат або у лізинг у дистанційний спосіб
(через мережу Інтернет)

1. Електронна енергетична етикетка, що надається постачальниками згідно з розділом II Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок (далі – Технічний регламент), відтворюється на механізмі відображення разом із ціною твердопаливного котла або комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок відповідно до графіку, наведеного у розділі II Технічного регламенту. Якщо зображається як продукт, так і комплект, але ціна зазначена лише за комплект, відтворюється лише етикетка комплекта. Електронну енергетичну етикетку має бути чітко видно, її розміри мають відповідати вимогам, наведеним у додатку 3 до Технічного регламенту, вона може відтворюватися з використанням вбудованого дисплея. У разі застосування вбудованого дисплея електронна енергетична етикетка відтворюється на екрані за допомогою миші або способом збільшення зображення на сенсорному екрані.

2. Зображення, що використовується для доступу до електронної енергетичної етикетки під час застосування вбудованого дисплея, має відповідати таким вимогам:

1) колір стрілки позначення класу енергоефективності твердопаливного котла або комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок має відповідати класу енергоефективності, зазначеному на електронній енергетичній етикетці;

2) клас енергоефективності твердопаливного котла або комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок має зазначатися білим кольором і таким самим шрифтом, як і ціна;

3) стрілка, позначення класу енергоефективності повинна мати один із зазначених форматів:

A+++ A+++

3. У разі застосування вбудованого дисплея слід дотримуватися таких вимог щодо відображення енергетичної етикетки:

1) позначення класу енергоефективності, що демонструється на механізмі зображення разом із ціною твердопаливного котла та комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок;

2) позначення класу енергоефективності має містити посилання на електронну енергетичну етикетку;

3) електронна енергетична етикетка відтворюється на екрані за допомогою миші або способом збільшення зображення на сенсорному екрані;

4) електронна енергетична етикетка повинна відображатися як додаткове вікно, нова вкладка чи сторінка або допоміжне зображення на екрані;

5) для збільшення електронної енергетичної етикетки на сенсорному екрані застосовуються відповідні методи збільшення зображення на таких екранах;

6) відтворення електронної енергетичної етикетки може бути припинено способом її закриття;

7) альтернативний текст для графіки, що з'являється на екрані у разі неможливості відтворення електронної енергетичної етикетки, містить клас енергоефективності твердопаливного котла або комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, який слід зазначати таким самим шрифтом, що і ціну.

4. Мікрофіша, що надається постачальниками згідно з розділом II Технічного регламенту, демонструється на механізмі зображення разом із твердопаливного котла або комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок. Мікрофішу має бути чітко видно, вона може відтворюватися із застосуванням вбудованого дисплея, при цьому посилання, що використовується для доступу до мікрофіші, повинно мати чіткий і розбірливий напис «Мікрофіша». У разі застосування вбудованого дисплея мікрофіша відтворюється на екрані за допомогою миші або способом збільшення зображення на сенсорному екрані.

Додаток 8
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та
комплектів з твердопаливного
котла, додаткових нагрівачів,
регуляторів температури та
сонячних установок
(пункт 2 розділу IV)

Умови і технічні параметри вимірювань та розрахунків

1. Умови для проведення вимірювань та розрахунків:

- 1) твердопаливні котли повинні випробовуватися з використанням рекомендованого палива;
- 2) заявлене значення сезонної енергоефективності (ККД) обігріву приміщень повинна округлюватися до найближчого цілого числа.

2. Загальні умови для сезонної енергоефективності (ККД) обігріву приміщень для твердопаливних котлів:

1) повинні бути виміряні значення корисної ефективності η_n , η_p і корисні вихідні значення потужності P_n , P_p . Для когенераційних твердопаливних котлів також вимірюється значення електричної ефективності $\eta_{el,n}$;

2) сезонна енергоефективності обігріву приміщень η_s , повинна розраховуватись як сезонна енергоефективність обігріву приміщень в активному режимі η_{son} , за мінусом впливу регуляторів температури та додаткового споживання електричної енергії (для твердопаливних когенераційних котлів) та з додаванням електричної енергоефективності, помноженої на коефіцієнт перетворення СС= 2,5;

3) споживання електроенергії повинне бути помножене на коефіцієнт перетворення СС=2,5.

3. Спеціальні умови для сезонної енергоефективності обігріву приміщень твердопаливних котлів:

1) сезонна енергоефективності обігріву приміщень η_s визначається за формулою:

$$\eta_s = \eta_{son} - F(1) - F(2) + F(3),$$

де:

η_{son} – сезонна енергоефективність обігріву приміщення в активному режимі, виражена у відсотках та розрахована згідно з формулою, наведеною у другому абзаці підпункту 2 цього пункту;

$F(1)$ – величина, яка показує, на скільки зменшується сезонна енергоефективність обігріву приміщення внаслідок впливу регуляторів температури; $F(1) = 3\%$;

F(2) – величина, яка показує, на скільки зменшується сезонна енергоефективність обігріву приміщення внаслідок впливу додаткового споживання електроенергії, виражена у відсотках, та розрахована, як зазначено в підпункті 3 цього пункту;

F(3) – величина, яка показує, на скільки збільшується сезонна енергетична ефективність обігріву приміщень за рахунок електричної ефективності когенераційних твердопаливних котлів, виражена у відсотках, і розрахована за такою формулою:

$$F(3) = 2,5 \times \eta_{el,n}$$

2) сезонна енергоефективність обігріву приміщення в активному режимі, η_{son} , обчислюється наступним чином:

для твердопаливних котлів з ручним керуванням, які можуть працювати при 50% номінальної теплової потужності в безперервному режимі, а також для автоматичних твердопаливних котлів:

$$\eta_{son} = 0,85 \times \eta_p + 0,15 \times \eta_n$$

для твердопаливних котлів з ручним керуванням, які не можуть працювати при 50% або менше номінальної теплової потужності в безперервному режимі, а також для когенераційних твердопаливних котлів:

$$\eta_{son} = \eta_n$$

3) F(2) обчислюється таким чином:

для твердопаливних котлів з ручним керуванням, які можуть працювати при 50% номінальної теплової потужності в безперервному режимі, а також для автоматичних твердопаливних котлів:

$$F(2) = 2,5 \times (0,15 \times el_{max} + 0,85 \times el_{min} + 1,3 \times P_{SB}) / (0,15 \times P_n + 0,85 \times P_p)$$

для твердопаливних котлів з ручним керуванням, які не можуть працювати при 50% або менше номінальної теплової потужності в безперервному режимі, і для когенераційних твердопаливних котлів:

$$F(2) = 2,5 \times (el_{max} + 1,3 \times P_{SB}) / P_n$$

4. Розрахунок вищої теплотворної здатності

Вищу теплотворну здатність (GCV) отримують з теплотворної здатності у сухому стані (GCV_{mf}), застосовуючи наступне перетворення:

$$GCV = GCV_{mf} \times (1-M),$$

де:

GCV і GCV_{mf} виражені у МДж/кг;

M - вміст водогасу в паливі, виражено як пропорція.

Додаток 9
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та комплектів з
твердопаливного котла, додаткових
нагрівачів, регуляторів температури та
сонячних установок
(пункт 3 розділу IV)

Метод розрахунку індексу енергоефективності

1. Індекс енергоефективності (ЕЕІ) твердопаливних котлів розраховується для рекомендованого палива та округлюється до найближчого цілого числа:

$$EEI = \eta_{son} \times 100 \times BLF - F(1) - F(2) \times 100 + F(3) \times 100,$$

де:

η_{son} – сезонна енергоефективність обігріву приміщення в активному режимі, розрахована згідно з підпунктом 2 пункту 3 додатку 8 до Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок (далі – Технічний регламент);

BLF – це маркерний коефіцієнт біомаси, який становить 1,45 для котлів, що працюють на біомасі, та 1 для котлів, що працюють на викопному паливі;

F(1) – величина, яка показує, на скільки зменшується індекс енергоефективності внаслідок впливу регуляторів температури; F(1) = 3;

F(2) – величина, яка показує, на скільки зменшується індекс енергоефективності внаслідок впливу додаткового споживання електроенергії, і розраховується за формулами, зазначеними у підпункті 3 пункту 3 додатка 8 до Технічного регламенту;

F(3) – величина, яка показує, на скільки збільшується індекс енергоефективності за рахунок електричної ефективності когенераційних твердопаливних котлів, і розраховується за такою формулою:

$$F(3) = 2,5 \times \eta_{el,n}$$

2. Індекс енергоефективності (ЕЕІ) комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок визначається відповідно до пункту 2 додатку 4 до Технічного регламенту.

Додаток 10
до Технічного регламенту
енергетичного маркування
твердопаливних котлів та комплектів з
твердопаливного котла, додаткових
нагрівачів, регуляторів температури та
сонячних установок
(пункт 2 розділу V)

**Процедура проведення перевірки відповідності фактичних технічних
характеристик твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного
котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних
установок**

1. Перевірці підлягає один твердопаливний котел та комплект з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок для кожної моделі.

2. Модель твердопаливного котла та комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок вважається такою, що відповідає вимогам Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок (далі – Технічний регламент), якщо:

значення, наведені в технічній документації та (де це можливо) значення, що використовуються для розрахунку цих значень, не є сприятливішими для постачальника, ніж результати відповідних вимірювань;

заявлені значення відповідають будь-яким вимогам, встановленим у Технічному регламенті, а будь-яка необхідна інформація про продукт, надана постачальником, не містить значень, які є сприятливішими для постачальника, ніж вказані значення;

у разі перевірки органами державного ринкового нагляду твердопаливного котла та комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, вказані значення (значення відповідних параметрів, виміряні під час перевірки, та значення, які обчислюються на основі цих вимірювань) відповідають допустимим похибкам, наведеним у цьому додатку. Випробування продукту повинні проводитись з використанням палива, що має такі ж характеристики, як і паливо, яке використовувалось постачальником при проведенні вимірювань, зазначених у додатку 8 Технічного регламенту.

3. Якщо результати, зазначені в абзаці другому або абзаці третьому пункту 2 цього додатка, не досягнуті, модель твердопаливного котла та комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, а також інші моделі, які зазначені у технічній документації як еквівалентні, вважаються такими, що не відповідають вимогам Технічного регламенту.

4. Якщо результату, зазначеного в абзаці четвертому пункту 2 цього додатка, не досягнуто, органи державного ринкового нагляду вибирають три додаткові твердопаливні котли та комплекти з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок тієї самої моделі для перевірки. Як альтернатива три додаткових твердопаливні котли та три комплекти з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок можуть бути однієї моделі або іншими моделями, які зазначені у технічній документації як еквівалентні.

5. Модель вважається такою, що відповідає вимогам, якщо для цих трьох твердопаливних котлів та комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок тієї самої моделі для перевірки середнє арифметичне значення відповідає допустимим похибкам, наведеним у цьому додатку.

6. Якщо результату, зазначеному у пункті 5 цього додатка, не досягнуто, модель твердопаливного котла та комплекту з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури та сонячних установок, а також інші моделі, які зазначені у технічній документації як еквівалентні, вважаються такими, що не відповідають вимогам Технічного регламенту.

Допустимі похибки*

Параметри, за якими проводиться перевірка	Допустимі похибки
Індекс енергоефективності	Визначене значення не повинно бути меншим за заявлену величину більше ніж на 6 %

* Допустимі похибки, зазначені в цьому додатку, стосуються лише перевірки вимірюваних параметрів органами державного ринкового нагляду та не повинні використовуватися постачальником як допустимі похибки для встановлення значень у технічній документації. Значення та класи на етикетці або мікрофіші не є сприятливішими для постачальника, ніж значення, зазначені в технічній документації.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України
«Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування
твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових
нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок»

1. Резюме

Основною ціллю прийняття проєкту наказу є регламентація вимог щодо енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок відповідно до оновленого законодавства ЄС.

2. Проблема, яка потребує розв'язання

На сьогоднішній день в Україні відсутні нормативно-правові акти, які покликані сприяти створенню системи енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, визнаної на міжнародному рівні, яка дасть змогу споживачам обирати найбільш енергоефективні продукти.

У 2015 році Європейським Союзом прийнято Делегований регламент Комісії (ЄС) № 2015/1187 від 27 квітня 2015 р., що доповнює Директиву 2010/30/ЄС Європейського Парламенту та Ради стосовно енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок.

Встановлення вимог щодо подання споживачам інформації про рівень ефективності споживання електроенергії енергоспоживчими продуктами, а також додаткової інформації, що має за мету поступово забезпечити збалансовані умови для збільшення інвестицій, підвищення енергетичної безпеки та енергоефективності, а також покращення конкурентного середовища як ключового економічного чинника.

З огляду на вищевикладене, виникла необхідність затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок.

3. Суть проєкту акта

Затвердження технічних регламентів з енергетичного маркування дозволить надавати споживачам інформацію про рівень ефективності споживання енергетичних та інших основних ресурсів енергоспоживчими продуктами, а також додаткової інформації, що дасть змогу споживачам обирати найбільш енергоефективні продукти.

4. Вплив на бюджет

Реалізація проєкту акта не потребує додаткових матеріальних та інших витрат. Всі видатки по заходах з впровадження Технічного регламенту будуть здійснюватися в межах коштів, передбачених головними розпорядниками на відповідний бюджетний рік.

5. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, соціально-побутової сфери та не надсилається на розгляд Наукового комітету Національної ради України з питань розвитку науки і технологій, оскільки він не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності.

Крім того, реалізація акта не матиме впливу на інтереси окремих верств (груп) населення, об'єднаних спільними інтересами.

Консультації із заінтересованими сторонами стосовно акта не проводилися.

Реалізація акта матиме вплив на ключові інтереси заінтересованих сторін, прогноз впливу додається.

6. Прогноз впливу

Проект акта не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць України, є регуляторним актом та відповідає принципам державної регуляторної політики та не має впливу на ринок праці.

Проте, проект акта матиме вплив на ринкове середовище та інтереси суб'єктів господарювання, громадян та держави. Для держави вигодами від прийняття акта буде зменшення загальнодержавного рівня енергетичного споживання за рахунок збільшення кількості енергоефективних товарів на ринку, для суб'єктів господарювання – можливість постачання своєї продукції на ринок Європейського Союзу, скорочення споживання енергетичних ресурсів під час використання твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок та плати за них, а також покращення іміджу підприємства, за рахунок використання екологічного та енергоефективного обладнання (принцип «зеленої економіки») та для громадян – зменшення витрат за використання електричної енергії, використання енергоефективного та екологічного обладнання та тривалий строк експлуатації.

7. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження з Державною регуляторною службою України, Антимонопольним комітетом України, Державною службою України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

Проект акта потребує проведення правової експертизи Міністерством юстиції України.

8. Ризики та обмеження

У проекті акта відсутні положення, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень,

пов'язаних з корупцією створюють підстави для дискримінації, стосуються інших ризиків та обмежень, які можуть виникнути під час реалізації акта.

Громадська антикорупційна та громадська антидискримінаційна експертизи не проводились.

9. Підстава розроблення проєкту акта

Запровадження в Україні системи встановлення вимог щодо енергетичного маркування є вимогою Європейського Союзу, відповідно до Угоди про асоціацію Україна-ЄС, терміном запровадження якої визначений 2017 рік (додаток XXVII до глави 1 «Співробітництво у сфері енергетики, включаючи ядерну енергетику» Розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію України – ЄС).

Проект наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України «Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок» розроблено на виконання частини другої статті 8 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», постанови Кабінету Міністрів України від 16 грудня 2015 року № 1057 «Про визначення сфер діяльності, в яких центральні органи виконавчої влади та Служба безпеки України здійснюють функції технічного регулювання», постанови Кабінету Міністрів України від 25 жовтня 2017 року № 1106 «Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» та розпорядження Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2015 року № 844-р «Про схвалення Стратегії розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року».

Т.в.о. Голови Держенергоефективності

Олена ТОВСТЕНКО

2020 року

ПРОГНОЗ ВПЛИВУ
реалізації акта на ключові інтереси заінтересованих сторін
до проекту наказу Міністерства енергетики та захисту довкілля України «Про затвердження Технічного регламенту енергетичного маркування твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок»

1. Прийняття проекту акта дозволить підвищити енергоефективність української економіки через стимулювання наявності на ринку України енергоефективних твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок шляхом обмеження доступу на ринок неенергоефективних товарів. Після прийняття акта буде забезпечено покращення енергетичних характеристик зазначеної продукції, що в результаті дозволить поступово збільшити кількість енергоефективних твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок на ринку.

2. Вплив на ключові інтереси усіх заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Ключовий інтерес	Очікуваний (позитивний чи негативний) вплив на ключовий інтерес із зазначенням передбачуваної динаміки змін основних показників (у числовому або якісному вимірі)		Пояснення (чому саме реалізація акта призведе до очікуваного впливу)
		короткостроковий вплив (до року)	середньостроковий вплив (більше року)	
Вітчизняні виробники твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок	Збільшення прибутків з виробництва та продажу енергоефективних твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок та експорт продукції на ринки України та ЄС	<i>Позитивний</i> Збільшення конкурентоздатності за рахунок надання інформації про клас енергоефективності продукції	<i>Позитивний</i> Збільшення продажів твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок. <i>Позитивний</i> Збільшення продажів продукції на ринку Європейського Союзу. <i>Покращення</i> іміджу підприємств, за рахунок використання	Прийняття акта забезпечить регламентацію правових можливостей для виробників твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок. Вітчизняні підприємства зможуть мати рівні конкурентні можливості з європейськими виробниками твердопаливних котлів, комплектів з твердопаливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок. При цьому, нові норми регламенту призведуть до збільшення собівартості твердопаливних котлів, комплектів з

			<p>екологічного та енергоефективного обладнання.</p> <p>Підвищення якості продукції з огляду на необхідність конкурувати з іноземними виробниками як на внутрішньому так і на зовнішньому ринку</p>	<p>твердоливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, сприятиме зростанню грошових надходжень виробникам енергоефективної продукції, а також в подальшому до витіснення з ринку неенергоефективних твердоливних котлів, комплектів з твердоливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок.</p>
Іноземні виробники та імпортери енергоефективних твердоливних котлів, комплектів з твердоливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок з інших країн	Збільшення прибутків від продажів енергоефективної продукції на ринку України	<i>Позитивний</i> Збільшення продажів енергоефективних твердоливних котлів, комплектів з твердоливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок на ринку України у порівнянні з виробниками неенергоефективної продукції	<i>Позитивний</i> Збільшення обсягів імпорту твердоливних котлів, комплектів з твердоливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок.	Імпортери будуть зобов'язані імпортувати на ринок України тільки ті твердоливні котли, комплекти з твердоливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок, що відповідатимуть вимогам технічного регламенту з маркування.
Покупці твердоливних котлів, комплектів з твердоливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок	Зменшення витрат на споживання енергоресурсів Збільшення терміну експлуатації енергоефективної продукції (зносостійкість)	<i>Негативний</i> Збільшення вартості твердоливних котлів, комплектів з твердоливного котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок	<i>Позитивний</i> Зменшення витрат за споживання електричної енергії. Довший термін експлуатації твердоливних котлів, комплектів з твердоливного	Прийняття акта сприятиме введенню в обіг лише енергоефективних товарів. При незначному збільшенні ціни приладів, буде досягнуто значне зменшення споживання електроенергії, а також збільшено термін експлуатації таких приладів, що сприятиме значній економії коштів покупців.

	купленого виробу)		котла, додаткових нагрівачів, регуляторів температури і сонячних установок на 3-5 років. Збільшення якості продукції та в перспективі зниження ціни на неї, як результат конкуренції українських та іноземних виробників	
--	-------------------	--	---	--